

SZEKSZÁRD MEGYEI JOGÚ VÁROS KÖZGYŰLÉSE

HUMÁN BIZOTTSÁGA

Béla király tér 8.

Szekszárd

7100

Csillagné Szánthó Polixéna asszony
elnök részére

Tárgy: Javaslat a városi sportfinanszírozási rendszer átalakítására

Tisztelt Elnök Asszony, Tisztelt Bizottság!

Engedjék meg, hogy szíves figyelmükbe ajánljam a már korábban leírt javaslataimat, amelyek a nehéz gazdasági helyzet miatt még aktuálisabbá váltak.

Tapasztalataink alapján Szekszárdra is érvényes az országos adat, miszerint a felnőtt lakosság csupán 7-9%-a sportol rendszeresen a nyugat-európai 30-40%-os aránnyal szemben. A fiatalság mozgásszegény életmódja különösen súlyos társadalmi és népegészségügyi hátrányokkal jár. A helyzet kialakulásának és fennmaradásának egyik fő oka a rendszerváltás előtti időkből örökölt rossz támogatáelosztási arány: míg Nyugat-Európában az állami és önkormányzati támogatások 70%-át a szabadidősportra, 30%-át a versenysportra költik, addig nálunk ez az arány fordított.

Véleményem szerint a szekszárdi sportfinanszírozás nem kellően átlátható, több csatornán, szétaprózottan és számos áttételen keresztül történik. Az önkormányzat által kifizetett pénzösszeg aránytalanul nagy részét fordítják az egyesületek működési kiadásai fedezésére. A működési támogatások meghatározásához rendelkezésre álló adatok (pl. rendszeresen sportoló, igazolt versenyzők száma) valótlanúsága vagy hiánya miatt nem megoldott a támogatások feletti pénzügyi és szakmai felügyelet, így a pénzek hatékony és cél szerinti felhasználása sem ellenőrizhető megfelelően. A sportlétesítmények használatában sok az öröklött ingyenes, illetve kedvezményes (önköltségi ár alatti) használati jog.

A nemzetközi gyakorlat szerint az élsportot a szponzoroknak, a diák- és ifjúsági sportot az önkormányzatnak, a szabadidősportot pedig maguknak a sportolóknak kellene finanszírozniuk. A jelenlegi gyakorlat, a meglévő intézményrendszer és az aktuális gazdasági körülmények ismeretében ez egyelőre nehezen elképzelhető finanszírozási forma, de jövőbeli célként a döntéshozatal alapjául szolgálhat.

Sokszor elhangzik az a konszenzusos állítás, hogy a sport és a sporttal kapcsolatos kiadások befektetésnek tekintendők. Sokszorosan bebizonyosodott tény, hogy a sport révén javul a társadalom általános állóképessége, teljesítőképessége, erősödik a közösségi kohézió, javul az emberek önértékelése. Éppen ezért tekintjük az állam és az önkormányzat aktív szerepvállalását jelentő közügynek a sportot. Fontos azonban meghatározni, hogy mi is

pontosan az önkormányzat feladata. Az önkormányzat feladata a sport ösztönző támogatása, nem pedig eltartása. Elsődleges feladat a sportolás infrastrukturális feltételeinek megteremtése, amely a már megvalósult és tervezett beruházásokkal Szekszárdon biztosítottak látszik, bár a sportlétesítmények üzemeltetése és karbantartása költséghatékonyabban és magasabb színvonalon is megoldható lenne. Kiemelt fontosságú feladat emellett a gyermek-, diák- és ifjúsági sport, illetve a nagy tömegeket megmozgató rendezvények támogatása. Csak harmadsorban – megfelelő szabályozás és ellenőrzési rendszer mellett – kaphat szerepet a „profi” sport, az üzlet és a magántulajdonú sportvállalkozások.

A szűkülő anyagi lehetőségek miatt és Szekszárd sportéletének fellendítése érdekében új alapokra kellene helyezni a városi sportkonceptiót és azzal összefüggésben a sportfinanszírozási rendszert.

Az aktív szabadidősport és a minőségi versenysport megteremtése érdekében az alábbiakban foglalom össze javaslataimat.

- 1. A támogatások koncentrálása érdekében csökkenteni kell a támogatott sportágak számát.** A jelenlegi gyakorlat szerint, a források felaprózásával a minőségi sport feltételei nem teremthetők meg Szekszárdon, noha lényeges lenne, hogy a város ezen a téren is országos és nemzetközi sikereket érjen el. A kiemelt sportágak körének meghatározásánál a tömegbázis, az eredményesség és a hagyomány szempontjait kell figyelembe venni. **Kiemelten csak olimpiai sportágot szabad kezelni!** A nem olimpiai sportágakban és azok számtalan szakágaiban (lásd küzdősportok) elért eredmények a konkurencia illetve szűk sportolói bázis miatt tényleges sportértéket nem képviselnek, azokat fenntartással kell kezelni. Az eredményesség érdekében véleményem szerint **az alapsportokat és kettő vagy három csapatsportot lenne célszerű kiemelt támogatásban részesíteni.** A többi sportág pályázati alapon, meghatározott keretből kapjon támogatást.
- 2. A tervezhetőség érdekében a kiemelt sportágak egyesületeivel** – az általuk elkészített szakmai program alapján – **hosszútávú támogatási szerződést kell kötni,** amely szerződés biztosítékokat tartalmaz a nem megfelelő felhasználás megelőzésére (pl. támogatás megvonásának lehetősége). Ez a megoldás az egyesületek számára is megkönnyíti a tervezést.
- 3. Az egyesületeket ösztönözni kell egyéb finanszírozási források bevonására,** hiszen az önkormányzat feladata az ösztönző támogatás, nem pedig az egyesületek adminisztratív költségének fedezése, az egyesületek „eltartása”. **A támogatások odaítélésekor az egyesületek számára feltételként kell szabni az 50%-os önerő biztosítását.**
- 4. Az egyesületeket rá kell bírni működési költségeik csökkentésére, hogy a támogatási összeg nagyobb része kerüljön az élősportba.** Az egyesületek támogatását egyetlen, összevont keretből kellene megoldani. A támogatási szerződésben külön kell választani a működési költségeket és a sportra fordítandó támogatást, annak érdekében, hogy a közpénzek hatékonyan, valóban a sport fejlesztésére

hasznosuljanak. Rendezvényeket és szakmai programokat kellene finanszírozni az egyesületek működési költségei helyett. A működési kiadások finanszírozását egyéb (pl. támogatók, NCA) forrásokból is meg lehet oldani.

5. ***Az átláthatóság érdekében meg kell szüntetni az ingyenes létesítményhasználatot (edzés- és versenyidőt egyaránt).*** A jelenlegi helyzetben az egyesületek lekötik a létesítmények bérbe adható kapacitásait, amelyért még önköltségi árat sem fizetnek. Megoldást jelenthet egy új támogatási rendszer kialakítása, melynek keretében a sportszervezetek kizárólag pénzbeli támogatást kapnak, amelyből az előre megadott létesítményhasználati igény és a létesítmény önköltségi árából számított bérleti díjat az önkormányzat közvetlenül a létesítménynek utal. Ezzel az intézmény és az önkormányzat számára költséghatékonyabbá, az egyesületek számára igazságosabbá tehető a rendszer.
6. ***A támogatások pénzügyi és szakmai ellenőrzésének rendszerét hatékonyabbá kell tenni.*** Nem kaphatnak támogatást olyan szervezetek, amelyek határidőn túl, vagy hiányosan számolnak el az előző évben kapott támogatásokkal, illetve fennálló tartozásuk van valamelyik önkormányzati intézménnyel szemben (*ez a kitétel jelenleg is hatályos, de nem kerül betartásra*).
7. ***Minden önkormányzati sporteseményt (sportmajális, streetball, városi bajnokságok, stb.) célszerű lenne a Városi Sport- és Szabadidőközpont koordinálásával rendezni.*** A rendezvényekre elkülönített keretből így több és színvonalasabb sportesemény szervezhető Szekszárdon, megszűnnének az átfedések. Fontos lenne például újraindítani az iskolák közötti bajnokságokat.
8. ***Megfontolás tárgyát képezheti egy alapítvány létrehozása a versenysport támogatására.*** A nyereségesen működő önkormányzati- és magántulajdonban lévő vállalkozások az adókedvezményt kihasználva támogathatnák az alapítványt, ami pl. ösztöndíj formájában segítené a város tehetséges fiatal sportolóit.

Meggyőződésem, hogy a fenti változtatások – az első pillantásra népszerűtlennek tűnő döntések ellenére – hosszútávon pozitívan befolyásolnák Szekszárd Város sportéletét. A Sporttörvény már hatályos és tervezett módosításai az Önkormányzatot rákényszerítik a sportkoncepció és finanszírozási rendszereik átalakítására, így ezek a változtatások előbb-utóbb szükségessé válnak.

Kérem, szíveskedjenek mérlegelni a javasolt intézkedések megtételének lehetőségét.

Szekszárd, 2011. január 18.

Tisztelettel:

Csillag Balázs
igazgató